

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України

РІШЕННЯ

Вченої ради Національного університету біоресурсів і природокористування України від 27 грудня 2017 року (протокол № 5) щодо звіту першого проректора, голову кадрової комісії, д-ра с.-г. наук, професор, академіка НААН України Ібатулліна Ільдуса Ібатулловича про проблеми і завдання вдосконалення кадрової політики в НУБіП України.

Заслухавши й обговоривши доповідь першого проректора, академіка НААН України Ібатулліна І.І., Вчена рада відзначає, що кадрова політика в університеті регулюється Законами України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (зі змінами від 25.12.2016, Кодексом законів про працю в Україні, постановами Кабінету Міністрів та наказами МОН України, Статутом Університету (2015), Програмою розвитку на 2015-2020 роки «Голосіївська ініціатива – 2020», Колективним договором між адміністрацією університету та працівниками в особі їх профспілкового комітету на 2017–2019 рр., Порядком проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників (2014), Порядком проведення конкурсу на заміщення посад декана факультету, директора інституту, керівника відокремленого підрозділу (2015), Правилами внутрішнього розпорядку (2015), Етичним кодексом науково-педагогічного працівника (2015) тощо.

Штатний розпис університету містить 3080 шт. од., на яких працюють співробітники у 3 інститутах та 13 факультетах (119 кафедр, 248 навчальних лабораторій), службах проректорів відповідних напрямків, науково-дослідній частині та науковій бібліотеці. Кількість академіків НААН України – 11, академіків НАПН України – 2, член-кореспондентів НАН України – 3, член-кореспондентів НААН України – 18, член-кореспондентів НАПН України – 1, заслужених діячів науки і техніки України – 22, заслужених працівників освіти України – 20, заслужених працівників вищої школи України – 3.

Основними категоріями персоналу в Університеті є:

1) науково-педагогічні працівники (НПП): завідувачі кафедр, професори, доценти, старші викладачі, викладачі, асистенти. Навчальний процес забезпечують 1384 науково-педагогічних працівників, у тому числі 80 зовнішніх сумісників. Із науково-педагогічних працівників мають науковий ступінь: доктора наук – 244 (18 %), із них сумісників – 27 (2 %); кандидата наук – 898 (65 %), із них сумісників – 49 (3,5 %); мають учене звання: професора – 186 (13,4 %), із них сумісників – 15 (1,1 %); доцента – 643 (46,5 %), із них сумісників – 29 (2,1%).

На 119 кафедрах завідувачі мають науковий ступінь доктора наук – 88, кандидата наук – 30; звання професора – 72, доцента – 41, с.н.с. – 4.

2) навчально-допоміжний персонал: лаборанти, старші лаборанти та педагогічні працівники (майстри виробничого навчання, завідувачі лабораторій, методисти). Чисельність у поточному році складає 481 особа. Рівень плинності навчально-допоміжного персоналу в середньому за останні три роки становить 17 %.

3) адміністративно-управлінський (АУП): керівники підрозділів, фахівці та обслуговуючий персонал (ОП): робітники різних напрямків діяльності у кількості 1256 осіб.

4) наукові працівники (НП).

В університеті протягом останнього часу зберігається пропорція 21 : 53 : 26 (завідувач, професор : доцент : старший викладач, асистент). Найбільша питома вага завідувачів кафедр та професорів в ННІ післядипломної освіти, лісового і садово-паркового господарства а також на факультетах ветеринарної медицини та захисту рослин, біотехнологій та екології.

Разом із тим, на окремих ННІ/факультетах (ННІ післядипломної освіти, факультеті ветеринарної медицини та агробіологічному) спостерігається дещо більша питома вага професорського складу проти числа асистентів.

Навчально-науковий інститут післядипломної освіти загалом працює майже без старших викладачів та асистентів. Слід зазначити, що на факультеті ветеринарної медицини з великою

кількістю лабораторних занять старших викладачів та асистентів майже удвічі менше, ніж професорів.

Спостерігається велике число завідувачів кафедр - 55 осіб (46,6 % до загальної кількості), що працюють на посаді до 5 років. Понад 15 років – 16 осіб (13,6 % до загальної кількості).

Середній вік науково-педагогічних працівників університету становить 44,8 року. Наймолодшими за середнім віком науково-педагогічних працівників є факультети юридичний, аграрного менеджменту та землевпорядкування (до 40 років). Середній вік завідувачів кафедр становить 55 років. Наймолодшими за середнім віком завідувачів кафедрами є гуманітарно-педагогічний та юридичний факультети, найстаршими - ННІ енергетики (62 роки), агробіологічний факультет (59 років), факультети захисту рослин (61 рік), конструювання та дизайну (62 роки).

За гендерним розподілом найбільша частка жінок, які працюють на посадах завідувачів кафедрами в ННІ післядипломної освіти та на економічному факультеті. Більше 70 % жінок викладають на юридичному, аграрного менеджменту та економічному факультетах.

Чоловіки переважають у ННІ енергетики (82 % викладачів), механіко-технологічному, а також факультеті конструювання та дизайну.

Найвищий показник співвідношення навчально-допоміжного персоналу та науково-педагогічних працівників на факультетах ветеринарної медицини (38,8 %) та тваринництва та водних біоресурсів (37%). Найнижчий – на факультетах юридичному (11%) та харчових технологій та управління якістю продукції АПК (11,3 %).

Загалом оплата праці в Університеті здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. N 1298 «Про оплату праці працівників" та наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005, № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» зі змінами та доповненнями.

Підвищення посадових окладів, в межах затвердженого фонду заробітної плати на календарний рік, базується на основі рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників.

Заплановано з 01 січня 2018 року підвищення посадових окладів на 10,1 %, мінімальної заробітної плати на 16,3 %. Законодавчо з 01.09.2017 р. для категорії педагогічних працівників (завідувачі лабораторій, майстри виробничого навчання) підвищено розмір посадових окладів на 2 тарифні розряди.

У відокремлених підрозділах Університету працює 858 науково-педагогічних та педагогічних працівників. Серед основних заходів кадрової політики у відокремлених підрозділах можливо виокремити наступні:

1. У зв'язку із закінченням строку контракту обрано директора Бережанського агротехнічного інституту.

2. Відповідно до підвищень тарифних розрядів педагогічним працівникам з 1 вересня 2017 року з усіма керівниками відокремлених підрозділів укладено додаткові угоди до контрактів у частині оплати їх праці. Усім керівникам встановлено найвищі з можливих тарифних розрядів із різницею у залежності від кількості студентів.

3. Третій рік поспіль комісією Міністерства освіти і науки України проводиться атестація педагогічних працівників коледжів відокремлених підрозділів університету на встановлення (підтвердження) вищої атестаційної категорії та/або встановлення чи підтвердження педагогічних звань.

У відокремлених підрозділах університету відмічається зростання кількості науково-педагогічних і педагогічних працівників із науковими ступенями кандидата та доктора наук – 196 осіб (2016 рік – 183). До проблемних аспектів слід віднести високий середній вік викладачів, значну частку сумісників.

Здійснення наукової діяльності в університеті у 2017 році забезпечували 508 штатних працівників (із них докторів наук – 98, кандидатів наук – 228), задіяних у виконанні 85 наукових досліджень, з яких 41 – фундаментальне, 44 – прикладні. Серед них дослідників – 435 та 67 осіб допоміжного персоналу.

Середній вік штатних науковців становить 46 років, 65% працівників - до 45-ти років, 13% - після 60-ти років. Серед науковців 56 % чоловіків 44% жінок.

Серед керівників науково-дослідних робіт – 48 докторів, 21 – кандидат наук. Середній вік керівників НДР становить 53 роки. До виконання науково-дослідних робіт з оплатою залучено 29 студентів, 26 аспірантів та 4 докторанти НУБіП України.

Водночас ефективність підготовки наукових кадрів має залишатися у центрі уваги колективів кафедр та критерієм оцінювання діяльності НПП. У 2017 році вчасно захистили дисертації 59 % аспірантів. Серед 121 випускника аспірантури працювати в університеті залишилося близько 33 %.

Протягом останніх років чисельність штатного персоналу виконавців наукових робіт змінювалась залежно від обсягу їх фінансування, проте одним із головних завдань кадрової політики минулих років було збільшення кількості штатних працівників.

Вчена рада зазначає, що кадрова робота в університеті регулюється Законами України, а також вченою радою, профспілковою та студентською організаціями, Радою аспірантів, ректоратом, кадровою комісією, відділом кадрів, навчальним відділом, науково-дослідною частиною за участі керівників підрозділів (факультети, інститути, коледжі). Заслуговує на вивчення досвід роботи кадрових комісій факультетів ветеринарної медицини (декан Цвіліховський М.І.) і тваринництва та водних біоресурсів (декан Кондратюк В.М.).

Складна демографічна ситуація, аналіз цьогорічних результатів вступної кампанії змушують колектив університету спрямовувати свої зусилля на посилення темпів профорієнтаційної роботи, відкриття нових напрямів підготовки. Це вимагає і виваженого прийняття на роботу нових зовнішніх науково-педагогічних працівників з метою підсилення кадрового потенціалу.

Протягом останніх трьох років на рівні ректора і проректорів обов'язковою стала співбесіда при прийнятті на науково-педагогічні посади. Разом з тим частина керівників факультетів, відділ кадрів, навчальний відділ не завжди приділяють достатню увагу, зокрема при оголошенні конкурсу, вивченню кандидатур на посади науково-педагогічних працівників, особливостям професійної кар'єри та вимогам посадових інструкцій.

Серед навчально-допоміжного та адміністративно-господарського персоналу спостерігається висока плинність кадрів, що зумовлена як недостатнім рівнем оплати праці, так і відсутністю мотивації та перспектив професійного розвитку. Станом на початок 2017/2018 навчального року кафедри не були укомплектовані лаборантськими складом на 8 %, а навчальні корпуси обслуговуючим персоналом на 12 %.

За вимогами Закону України «Про вищу освіту» актуальним залишається питання формування кадрового резерву на кафедрах та аналізу вікового цензу для професорського-викладацького складу, особливо професорів і докторів наук. Цей напрямок роботи має постійно перебувати у полі зорі ректорату і кадрової комісії університету.

Питання трудової і виконавської дисципліни, дотримання норм Колективного договору на 2017-2019 рр., Правил внутрішнього розпорядку та Етичного кодексу науково-педагогічного працівника НУБіП України повинні перебувати постійно на контролі ректорату, деканатів і вчених рад факультетів (інститутів).

Спільні кроки адміністрації університету, профспілок, колективів інститутів і факультетів мають сприяти результативній кадровій роботі в університеті, забезпечувати високий рівень організації відбору та наймання на роботу, ділову, професійну та науково-педагогічну оцінку персоналу, його професійну орієнтацію та адаптацію, а також навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації, формування професійної кар'єри, службово-професійного просування, мотивацію та організацію праці, розв'язання конфліктних ситуацій, забезпечення соціального розвитку, безпеки та вивільнення персоналу, а також реалізацію питань взаємодії із профспілками, іншими громадськими організаціями та центрами зайнятості.

Водночас Вчена рада звертає увагу на те, що основними проблемами в реалізації кадрової політики є:

1) недостатня увага та ознайомленість працівників університету з нормативно-правовими документами, що регламентують кадрові відносини;

- 2) недостатній рівень відповідальності окремих керівників підрозділів та працівників університету до виконання своїх посадових обов'язків або перекладання їх на інших працівників, дотримання Правил внутрішнього розпорядку, прийняття кадрових рішень;
- 3) відсутність системності у роботі кадрових комісій факультетів та інститутів;
- 4) необхідність відпрацювання системи та порядку стажування й підвищення кваліфікації у визначених високотехнологічних компаніях, установах та організаціях;
- 5) відсутність перспективних планів формування кадрового потенціалу колективів для забезпечення ліцензійних умов та акредитації освітніх і наукових програм (спеціальностей), вимог діяльності спеціалізованих вчених рад;
- б) наявність вакансій, окрім науково-педагогічних посад.

Зважаючи на зазначене, Вчена рада УХВАЛИЛА:

1. Доповідь першого проректора, голови кадрової комісії Ібатулліна І. І. про проблеми і завдання вдосконалення кадрової роботи в НУБіП України прийняти до відома.

2. Розробити та затвердити Концепцію кадрового забезпечення діяльності НУБіП України. *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В., Зазимко О.В., Отченашко В.В., термін – березень 2018 р.

3. Для забезпечення якісної кадрової роботи в університеті:

3.1. Удосконалити локальні нормативні документи університету у частині кадрової політики відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність». *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Бова А.П., Отченашко В.В., термін – квітень 2018 р.

3.2. Деканам (директорам) факультетів і інститутів розглянути питання удосконалення кадрової політики та перспектив її розвитку на вчених радах, за необхідності створити постійно діючі кадрові комісії. *Відповідальні:* декани і директори, термін – березень 2018 р.

3.3. Вивчити питання удосконалення структури університету і розробити пропозиції щодо оптимізації штатного розпису. *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Бронін О.В., Михайліченко М.В., термін - січень 2018 р.

3.4. Залучати до роботи в університеті висококваліфікованих фахівців з інших установ. *Відповідальні:* кадрові комісії університету та структурних підрозділів, *термін – постійно.*

3.5. Розробити проект нової редакції Порядку проведення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників університету у зв'язку зі змінами у законодавстві про освіту. *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В., Зазимко О.В., термін - лютий 2018 р.

3.6. Розробити науково обґрунтовані нормативи кількості навчально-допоміжного персоналу і рекомендації по його розподілу у структурних підрозділах. *Відповідальні:* Бронін О.В., декани і директори, термін – березень 2018 р.

3.7. Провести атестацію педагогічних працівників університету та відокремлених підрозділів. *Відповідальні:* Кваша С.М., Зазимко О.В., Єресько О.В., термін - травень 2018 р.

3.8. Вивчити питання і подати пропозиції щодо оптимізації кількості навчальних, навчально-наукових і наукових лабораторій та їх ефективного використання в освітньому процесі і наукових дослідженнях з обов'язковим закріпленням за відповідальними лаборантами чи працівниками кафедр. *Відповідальні:* Кваша С.М., Зазимко О.В., Отченашко В.В., термін - квітень 2018 р.

3.9. Розробити заходи зі зменшення плинності кадрів у адміністративно-господарських підрозділах, гуртожитках і навчальних корпусах та підбору кваліфікованих спеціалістів. *Відповідальні:* Іщенко В.В., Стецюк С.В., термін - лютий 2018 р.

3.10. Розробити проект Положення про створення кадрового резерву на посади науково-педагогічних працівників з урахуванням подальшої співпраці з лідерами студентського самоврядування, кращими випускниками магістратури і аспірантури. *Відповідальні:* Кваша С.М., Михайліченко М.В., Зазимко О.В., термін - квітень 2018 р.

3.11. Продовжити систематичну роботу з підвищення кваліфікації кадрів, підготувати пропозиції щодо сучасних форм цієї роботи для відповідних категорій співробітників

Університету та відокремлених підрозділів. *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Кулаєць М.М., декани (директори) факультетів і інститутів, термін - травень 2018 р.

3.12. Проводити роботу щодо вивчення керівниками структурних підрозділів документів, які регулюють законодавчі питання трудового законодавства, вищої школи і функціонування університету. *Відповідальні:* Ібатуллін І.І., Бова А.П., декани (директори) факультетів і інститутів, термін - постійно.

4. Контроль за виконанням рішення вченої ради покласти на першого проректора, голову кадрової комісії І.І. Ібатулліна.

Рішення прийнято одногосно.

Голова Вченої ради
Учений секретар

С. Ніколаєнко
О. Барановська